

שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"ד סימן מא

בענין חינוך הפאלאשים לתורה קודם שיתגיירו מספק

בע"ה כ"ח סיון תמש"ה.

לכבוד נכדי האהוב, הרה"ג מוהר"ר יעקב טענדלער שליט"א,

הנה אחיך מסר לי מה ששאלת במכתביך. ואף שקשה לי כעת לכתוב בקשתי שיעתיקו תשובה זה, שהוא כעין שהשיב לך אחיך בשמי, מאחר שנוגע לרבים. בקשר להפאלאשעס - הנה ידוע שבדרך כלל אני נזהר שלא להתערב בדברים שנוגעים למעשה לרבני ארץ ישראל. ושאלה זו אם לחנכם קודם גירות, בעצם נכלל בסוג זה של דברים שאיני מתערב בהם. אך בתור חוות דעתי בענין עצם ההלכה ולא כהוראה למעשה, שלזה יש להתייעץ עם רבני ארץ ישראל, אמלא בקשתך להשיב על הנידון.

הנה אחר עיון רב נראה שמאחר שאם לא נחנכם בחנוך דתי יתקלקלו עוד יותר, ולא יתמצו להתגייר, וזה יכול ח"ו לגרום להתבוללות (נישואי יהודים עם הפאלאשים) לכן למעשה יש לחנכם, ולהשפיע עליהם ע"י חינוך זה שיתגיירו כמו שצריכים, כדכתבתי בתשובה לאחיך הנ"ל הרה"ג מוהר"ר מרדכי שליט"א.

ואין לחוש למה שמלמדים תורה לספק יהודים (דאיתא בחגיגה י"ג ע"א ואמר רבי אמי אין מוסרין דברי תורה לנכרי שנאמר לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום), שמאחר שאולי כן הוו יהודים, ומאחר שיש סיבה לזה, נראה שאין איסור זה חל (ועי' באגרות יו"ד ח"ג סימן צ' בד"ה עוד כתב מהרש"א, בענין לימוד תורה למי שבא להתגייר). ורק יזהרו שלא להגיד הלכה של שקר שזה בעצמו איסור, שאל תגידו שאנו כן מחשיבים אותם כיהודים ודאים, אלא תגידו רק שהגם שיש לנו ספק ביהדותם מ"מ אנו מוכנים לחנכם בתורת השם ובמצותיו.

והנה עד שמתגיירים אין להחשיבם למעשה כיהודים ודאים, אפילו בקשר לצירוף למנין או לקבל עליות לתורה. אין לביישם, אבל אין להחניפם. אבל הם לחומרא מחוייבים לשמור כל המצוות, מאחר שאולי הם יהודים.

ויש להוסיף למה שכתבתי בתשובתי הקודמת שאין בהם חשש ממזרות מחמת זנות דקרוכות, דזנות דקרובים אינו דבר טבעי וממילא אינו שכיח. רק אולי בגיס (אשת אח או אחות אשה) שייך להסתפק בזנות שכזו, ובזה מוצדק טענת אחיך הנ"ל שמאחר שאין להם חלות קדושין אין בהם חלות של גיס לדינא.

זקנך אוהבך בלו"נ, משה פיינשטיין.